

Spør fysioterapeuten?

Lumbago- -ischias

en ryggglidelse og tilstand hos hund som er relativt hyppig forekommende, og ofte en underdiagnostisert og ikke diagnostisert tilstand. LUMBAGO-ISCHIAS, smerter i korsrygg med utstråling til beinet, kan hunden min feile det da?

Den er jo så ung, burde vært frisk, hvem skal jeg rådføre meg med vedrørende oppfølging etter diagnostikk i forhold til videre tiltak, behandling, fysioterapi, kiropraktikk eller eventuelt annet veivalg? Hunden min har haltet i det siste, det ser ut til at den har problemer med det ene bakbeinet, trolig smerter i hofte eller kne. Hunden er så ung, trolig voksesmerter sier noen.

Det er ikke så lett å vite eller si, hva den feiler? På trening i terrenget viser den tydelig halthet, eller stivhet ved søk og dersom treningsøkten eller jaktturen varer litt over tid, tiltar haltingen og symptomene. Det ser ut som om den ikke klarer å sette bein under seg på en skikkelig måte.

Problemet ser ut til å vedvare, det dukker opp igjen hver gang vi har litt aktivitet ut over det vanlige, går i terrenget, har litt krevende turer eller treningsøkter. Hva kan dette være, hva feiler det hunden min? Jeg trodde ikke at en ung hund kunne pådra seg symptomer som dette?

Problemet dukket opp etter en tøff treningsøkt i et ulendt terreng, hunden pep plutselig og etter dette hadde den problemer med å trekke skikkelig på det ene bakbeinet.

Det tok en viss tid før man klarte å diagnostisere dette, dvs man trodde en stund at hunden hadde problemer med kneet eller annet ledd, men etter mye om og men fant man ut av hunden hadde pådradd seg en ryggglidelse.

LUMBAGO-ISCHIAS betyr oversatt smerter i korsrygg med utstråling til bakbein(a) med affeksjon av nervevev, dvs utstrålingssmerter grunnet trykk eller press på nerve som går ned i bakbein(a).

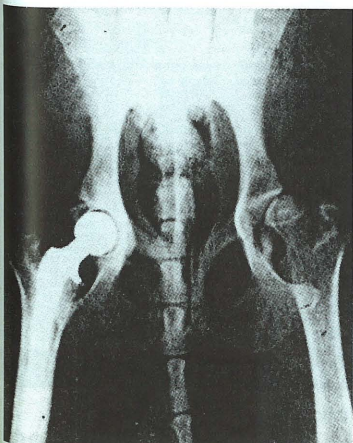
Denne tilstand kan man ha på en side som da vil gi symptomer ut i ett bakbein eller på begge sider som vil gi symptomer ut i begge bakbein.

Det avhenger av skadens omfang i hunden rygg hvor kraftige symptomer den har ut i enten ett bein eller begge bakbein, samt hvilke strukturer som er involvert og som sammen skaper patologi (sykdom) og sykdomstilstand.

Klinisk undersøkelse:

Klinisk undersøkelse sammen med andre undersøkelsesprosedyrer vil sammen kunne bekrefte en slik diagnose og tilstand.

Når hunden går, traver eller galopperer vil en kunne se at noe er galt vedrørende funksjon, det å kunne bevege seg normalt. Bevegelsesmønsteret endres.

Funksjon:

En ser ofte ett endret bevegelsesmønster hvor den syke siden avlastes, brukes ikke så mye, og hunden setter ikke beinet så godt under seg som den gjorde i frisk tilstand, den trækker ikke så godt på beinet, og vegrer seg for å gjøre dette grunnet smerter i korsrygg som stråler ut i beinet.

Man vil ofte kunne se en endring i muskelfylde etter en tid, dersom det er trykk eller kompresjon på den del av nerven som fører til muskulaturen i bakbeinet.

Atrofi:

Atrofi, eller tap av muskelmasse kan også opptre grunnet inaktivitet, eller lavere aktivitetsnivå grunnet smerter.

Palpasjon:

Videre vil en ofte kunne konstatere og lokalisere smerteområde ved å palper seg frem til området i ryggen hvor irritasjonen, skaden og den forøkte aktivitet sitter.

Der vil en kunne finne ømhet eller smertesvar på trykk eller berøring av og rundt hundens ryggvirvler, eller og mellomrommene mellom hundens ryggvirvler.

Muskulaturen:

Muskulaturen i området rundt disse funnsteder vil ofte være stramme og ømme.

Hunden vil ofte reagere med å avlaste eller flytte det beinet som gir symptomer når en treffer punktet(ene) i ryggen, dvs det ryggsegmentet(ene) som symptomene skrives seg fra.

Videre vil hunden ofte sette seg ned for å unngå press i dette området når en undersøker.

Andre igjen markerer med knurring at her har jeg vondt, og ikke rør meg.

I noen tilfeller får hunden problemer med urin og avføring, klarer ikke holde på dette, eller klarer ikke gjøre fra seg.

Da er tilstanden alvorlig og veterinær må kontaktes øyeblikkelig for å få riktig hjelp til hunden i en slik situasjon.

Symptomaggraving etter klinisk undersøkelse:

En vil ofte få en etterreaksjon på ryggundersøkelse dersom en har truffet riktig område vedrørende ryggglidelsens opphav, hvor hunden i ettertid kan reagere med mer stivhet, mer problemer med gange og funksjon i sin helhet (gange, trav og galopp), og også ofte problemer med å kunne klare å reise seg igjen etter at dette vevet er provosert.

Disse symptomene er uavhengig av alder dersom man først har fått konstatert denne diagnose.

Denne tilstand vil kunne opptre forskjellig alt etter grad av lidelse, dvs hvor stor skaden er i ryggen og hvor mye press der er på nerven (ischias) som er nervebunten som befinner seg i hundens korsrygg og trer ut i beinet, en på hver side av hundens bakbein.

VIDERE UTREDNINGER:

Videre utredninger av en lumbago-ischias tilstand hos hund kan være røntgen av hundens korsrygg,

eventuelt en CT (cat scan - computer tomografi) og en myelografi med kontrast injisering ofte med tanke på operasjon (sistnevnte).

DIAGNOSE+ FUNKSJONSDIAGNOSE

Når diagnose samt funksjonsdiagnose er stillt, må man treffe veivalg i forhold til behandling og helbred. Noen hunder opereres for dette, med godt resultat, andre med ikke så godt resultat.

Etter operasjon trenger hunden ofte ro samt gradvis opptrening igjen og gradvis tilbakegang til livet.

FYSIOTERAPI

Fysioterapi kan være indisert etter en ryggoperasjon for lettere å hjelpe hunden tilbake til normal funksjon og aktivitet.

I de tilfeller der man kun behandler konservativt, dvs der operasjon ikke er indisert eller tema, vil hunden også kunne ha god nytte av fysioterapi.

Smertedepende behandling og ulike behandlingsmetoder som tar sikte på å dempe smerte i hundens korsrygg og bein samt metoder som søker å løse opp noe av den forøkte muskelspenningen i hundens rygg og bakbein.

Man kan også vurdere i samråd med veterinær, akupunktur eventuelt kiropraktorbehandling.

TIDSASPEKT.

Denne type ryggglidelse er en tilstand som man må belage seg på tar tid, dvs der er et tidsaspekt vedrørende å forvente helbred.

Det gjelder både de hunder som blir operert og de hunder som behandles konservativt (ikke operasjon).

JAKT OG JAKTTRENING:

Da betyr det at jakt og jakt trening må vike plassen en god periode og man istedenfor må konsentrere seg om å få hunden frisk igjen og få den arbeidsfør igjen slik at man på et senere tidspunkt igjen kan gå i terrenget med vår firbeinte kamerat og søke fugl, trene i fugleterreng og gjøre forarbeid til jakt og jakt trening.

God bedring - godt helbred - god helse God jakt.

Med jakthundhilsen Åse Birkhaug fysioterapeut

spesialist i allmennfysioterapi mnnf
<<http://www.equine-animal-fysioterapi.no/>>
email: aase.dog.fysioterapi@c2i.net
email: equine.fysioterapi@c2i.net

